

Základní škola a Mateřská škola
Via Libertatis

Školní vzdělávací program pro mateřskou školu

Poznáváme svět

Č.j.: ZŠMŠVL/

Spis. znak: 3.3.1., Skartační znak: A10

Vydán v Nelahozevsi, 2024

Jana Viktorie Pavlasová, DiS., ředitelka školy
Základní škola a Mateřská škola Via Libertatis, z.ú.

Školní vzdělávací program je vyhotoven pro školní rok 2024/2025.
Dle potřeb může být aktualizován.

Obsah			
1.	Identifikační údaje		4
2.	Charakteristika školy, budova		5
3.	Podmínky vzdělávání		6
	3.1	Věcné a materiální podmínky	6
		3.1.1 Okolí školy	6
		3.1.2 Prostory MŠ	6
		3.1.3 Pomůcky a jiné vybavení	6
		3.1.4 Audiovizuální technika, PC a jiná zařízení	7
	3.2	Životospráva a stravování	7
	3.3	Psychosociální podmínky	8
	3.4	Organizace	8
	3.5	Řízení mateřské školy	10
	3.6	Personální a pedagogické zajištění	10
	3.7	Spolupráce s rodinou	11
	3.8	Podmínky ke vzdělávání dětí se specifickými vzdělávacími potřebami a podmínky pro vzdělávání nadaných dětí	12
	3.9	Podmínky vzdělávání dětí od 2 do 3 let	13
4.	Přijímání dětí do MŠ		13
5.	Charakteristika vzdělávacího programu		14
	5.1	Připravené prostředí	14
	5.2	Práce s pomůckou	15
	5.3	Dopolední pracovní bloky	15
	5.4	Osobnost učitele	16
	5.5	Průběh vzdělávání dětí se specifickými potřebami a dětí s	17

		nadáním	
	5.5.1	Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení PPLP a IVP	17
	5.5.2	Děti s nadáním	18
	5.5.3	Vzdělávání dětí od 2-3 let	18
	5.5.4	Online vzdělávání	19
6.	Vzdělávací obsah		19
	6.1	Oblasti vzdělávání	20
	6.1.1	Praktický život	20
	6.1.2	Smyslová výchova	21
	6.1.3	Jazyk	21
	6.1.4	Matematika	21
	6.1.5	Poznáváme svět	22
	6.2	Integrované bloky - tematické celky	22
	6.2.1	Realizace tematických celků	22
	6.2.2	Obecná struktura tvorby tematického celku	23
7.	Další dílčí programy		24
8.	Evaluace		24
9.	Závěr		26

1. Identifikační údaje

Č. J. MŠ:

aktualizovaná verze č. 1

Platnost od: 1.9.2024 do další aktualizace

Zřizovatel:

Montessori centrum Kralupy, s.r.o.

Na Jáně 608

Kralupy nad Vltavou

278 01

IČO - 29155223

kontakt: Martina Johana Tejedor

email: martina.johana.tejedor@vialibertatis.cz

Identifikační údaje školky:

Název školy: Základní škola a Mateřská škola Via Libertatis, z.ú.

Adresa školy: Zagarolská 245, Nelahozeves, 277 51

IČO: 03198626

IZO: 181067234

RED IZO: 691007420

Ředitel: Jana Viktorie Pavlasová, DiS.

Koordinátor ŠVP: Jana Viktorie Pavlasová, DiS.

Kontakt: info@vialibertatis.cz

web: www.vialibertatis.cz

Ředitel: Jana Viktorie Pavlasová, DiS.

Zpracovatel ŠVP: Jana Viktorie Pavlasová, DiS.

Školskou radou schválen: _____

Pedagogickou radou schválen: _____

2. Obecná charakteristika školy

Mateřská škola Via Libertatis je soukromou školou pracující ve vzdělávacím systému pedagogiky Marie Montessori. Naše škola zahájila svou činnost v roce 2015 v zrekonstruované budově v obci Nelahozeves.

Na tomto pozemku se nachází budova mateřské školy a dvě budovy základní školy, která nabízí pokračování vzdělávání v pedagogice Marie Montessori.

Mateřská škola je dvoutřídní. Kapacita třídy tzv. Malé třídy je 10 dětí a tzv. Velká třída má kapacitu 20 dětí. Obě třídy jsou věkově heterogenní a fungují propojeně. Velká třída je vybavena malou funkční kuchyní, jídelními stoly, dále pak pomůckami Praktického života, Smyslové výchovy a Matematiky. Je zde umístěna elipsa, na které pořádáme komunitní kruh. Malá třída je pak vybavena pomůckami Jazyka a pomůckami Poznáváme svět. Je zde také malý hudební koutek, knihovna a matrace na odpočívání.

Jídelna a výdejna jídla jsou umístěny v další místnosti. Jídelna může být rovněž využívána jako pracovna výtvarných činností pro větší skupinu nebo pro promítání vzdělávacích projekcí (kino).

Obě třídy jsou vybaveny připraveným prostředím, které je vhodné pro děti od 3 do 6 let. Toto prostředí zároveň zajišťuje vhodné podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami (tzn. dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními) a nadaných dětí.

Důležitou součástí naší školy je komunitní atmosféra, která propojuje děti napříč několika věkovými kategoriemi. Věkově heterogenní uspořádání je součástí výchovné strategie proti šikaně a dalším patologickým jevům. Děti se od mala učí, že každý jsme jiný, což omezuje soutěž a srovnávání. Děti z MŠ a ZŠ se stýkají na zahradě, která je společná.

Během docházky do mateřské školy se dítě připravuje na svou budoucí roli školáka. Díky připravenému prostředí a specifickým pomůckám, na kterých dítě pracuje, si osvojuje kompetence, dovednosti a znalosti, které ho připraví na plynulý a bezproblémový přechod do základní školy. Děti, které odejdou z mateřské školy mají možnost pokračovat v Montessori systému na naší základní škole. Díky sdílené zahradě a vstřícné atmosféře děti z mateřské školy znají všechny průvodce a většinu žáků ze základní školy.

Předškolní děti pak mají příležitost využít "návštěvní den školy", kdy jeden nebo dva předškoláci navštíví školu a zapojí se do programu a zjistí, jak škola funguje a co obnáší být školák. Aby taková návštěva měla větší vypovídací hodnotu, jak pro dítě tak pro učitele, dítě tráví ve škole alespoň dva po sobě jdoucí dny.

3. Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné a materiální podmínky

3.1.1 Okolí MŠ

Škola se nachází v druhé části obce Nelahozeves. V dochozí vzdálenosti je obec Veltrusy, kde se nachází Veltruský zámek s přilehlým parkem, který často navštěvujeme. Školka je také v bezprostřední blízkosti řeky Vltavy. Okolí Vltavy často nabízí možnost venkovních a vzdělávacích aktivit.

Asi 250 m od školy se nachází autobusová zastávka. Vlaková zastávka se nachází cca 1 km od školy, což je menší nevýhoda. Přesto je zde možné přímé spojení do Prahy.

Zahrada školy je společná jak pro školku, tak školu. Na zahradě jsou umístěny herní prvky jako prolézačky, houpačky.

Je v plánu dobudovat plot okolo parkoviště, který zajistí ještě větší bezpečnost dětí.

Na zahradě rovněž zatím chybí zahradní domek pro umístění zahradního náčiní a odrážedel.

3.1.2 Prostory MŠ

Školka se nachází v rekonstruované budově, kterou máme v pronájmu. Šatna je umístěna hned za zádveřím. Nábytek šatny je přizpůsoben věkové kategorii dětí. Na šatnu je napojena chodba vedoucí do učeben, kanceláře, velké koupelny a jídelny s výdejnou jídla.

Celkové prostory jsou dostačující, k dispozici máme ovšem jen malé prostory na uskladnění náhradních pomůcek či výtvarných potřeb.

V roce 2019 byla přestavěna místnost pro všeobecné užívání na jídelnu a za ní byla nově vybudovaná výdejna jídla. Odstranění jídelních stolů ze tříd pomohlo zajistit lepší připravené prostředí, více prostoru pro montessori pomůcky i odpočinkovou zónu (čtecí koutek).

3.1.3 Pomůcky a jiné vybavení

Obě oddělení jsou vybavena pomůckami, které se řídí principy pedagogiky Marie Montessori.

Máme k dispozici orffovy nástroje, keyboard a kytaru, které využíváme při společných aktivitách jak uvnitř, tak i na zahradě.

K procvičení a posílení těla využíváme techniky jógy a dále další pomůcky na sestavení opičí dráhy.

V obou třídách prochází postupnou rekonstrukcí (výměnou polic a pomůcek) tak, aby co nejvíce vyhovovala potřebám dětí od 2,5 do 6 let.

Jednotlivé okruhy však potřebují být nadále doplňovány dalším vybavením, což je finančně i prostorově náročné.

Ve skladu jsou umístěny výtvarné potřeby, náhradní díly pro nutné doplnění pomůcek a dále pomůcky pro obměnu tématických celků.

3.1.4 Audiovizuální technika, PC a jiná zařízení

Každé oddělení má k dispozici Chromebook nebo notebook a mobilní telefon, který je rovněž využíván jako fotoaparát v rámci GDPR.

Počítače jsou využívány pro vedení evidence, ale i vyhledávání vzdělávacích videí a materiálů pro děti.

V kanceláři je pak umístěn dataprojektor, laminátor, řezačka a kroužkový vazač.

Veškeré toto vybavení je k dispozici také základní škole.

V oddělení velké třídy jsou reproduktory, gramofon.

Body ke zlepšení:

- v rámci smyslové výchovy bychom rády vybudovaly poslechový koutek a našly vhodné místo na Zvonky
- pro trénování sociálních, praktických dovedností a pravidel společenského chování bychom rády zřídily čajový koutek

3.2 Životospráva a stravování

Naše škola má pouze výdejnu jídla, proto byl ve spolupráci s externím dodavatelem sestaven jídelní lístek, který nabízí plnohodnotnou a vyváženou stravu.

Vedoucí stravování sleduje pravidelně skladbu jídelníčku a vyhodnocuje spotřební koš. Strava je vyvážená z hlediska hygienických předpisů a dodržování časových intervalů dle předpisů.

Pokud má dítě speciální dietní omezení na základě lékařské zprávy, domlouvá se vedení školy individuálně se zákonnými zástupci dítěte na možném postupu.

Děti do jídla nenutíme, ale kladnou motivací se snažíme, aby nabídnuté jídlo alespoň ochutnaly.

V rámci dopoledního bloku svobodné práce s Montessori materiálem mají děti možnost svačit postupně podle dokončených činností. **Ve velké třídě je k dispozici malá funkční kuchyň a výdejní pult.** Děti si samy prostírají a za pomoci pedagogických pracovníků si samostatně připravují svačinu. Podílejí se na krájení, loupání ovoce nebo zeleniny.

Při přípravě oběda si samostatně nabírají polévku i hlavní jídlo, učí se odhadnout množství, které si mají nabrat tak, aby jej snědly.

V průběhu celého dne je zajištěn dostatečný pitný režim. Jsou k dispozici malé skleněné džbány (velikostí přizpůsobené dětem), obvykle je na výběr ze dvou nápojů. Druhy nápojů jsou vybírány dle aktuálního klimatu a stravy. Nápoje jsou doslazovány minimálně. Děti si nápoj nalévají samy podle vlastní potřeby.

3.3 Psychosociální podmínky

Usilujeme o to, aby se děti i dospělí cítili v prostředí mateřské školy dobře, spokojeně a bezpečně. Nově přichozí dítě má možnost postupně se adaptovat na nové prostředí a situace. Nikdo není zvýhodňován ani znevýhodněn, všechny děti mají stejná práva a povinnosti. V dětech se snažíme rozvíjet citlivost pro vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, pomoc a podporu.

Základní podmínkou je spolehlivost a důvěryhodnost dospělých. Používáme pozitivní zpětnou vazbu, komentáře a podporujeme děti v samostatných pokusech.

Používáme respektující komunikaci, otevřené otázky a možnost výběru.

Respektujeme potřeby dětí a pomáháme je uspokojovat. Vzdělávací nabídku přizpůsobujeme mentalitě předškolního dítěte. Je naším zájmem, aby byla dětem tématicky blízká, snadno pochopitelná, přiměřeně náročná, motivující a dítěti potřebná. Na nejnižší možnou míru eliminujeme stres a spěch. Záměrem je dovést děti k samostatnosti, touze po vzdělávání, schopnosti samostatné práce a schopnosti dosáhnout vytyčeného cíle, splnit zvolený úkol. Pomáháme vytvářet dětem prostředí, které mají rády.

3.4 Organizace

Uspořádání dne vychází z potřeb dětí a rodičů (scházení a rozcházení dětí po dohodě je možné kdykoliv). Vzhledem k bloku svobodné práce s Montessori materiálem je vhodné, aby rodiče přicházeli se svými dětmi nejpozději do 8:30 hodin. Způsob organizace výchovně – vzdělávací práce je přímo zakotven v systému Montessori pedagogiky. Umožňuje dětem pracovat v promyšleném připraveném prostředí, které pomáhá získat samostatnost a nezávislost.

Při nástupu do školky, ať už na začátku nebo v průběhu školního roku, dbáme, aby se dítě cítilo co nejvíce v bezpečí. Chápeme, že prvotní rozloučení a zanechání v cizím prostředí je stresující, a tak se domlouváme s rodiči na hodině vyzvednutí. Dítě nejdříve tráví ve školce krátkou dobu, která se později prodlužuje podle toho, jak si dítě zvyká.

Prostory školky jsou rozděleny na dvě třídy. V rámci zachování věkové heterogenity jsme přistoupili k volnému pohybu dětí po školce. Děti tedy mohou přecházet z jedné třídy do druhé a vybírat si tak aktivitu, která je zaujme. Každá třída má svou maximální kapacitu, která je dodržována pomocí cedulek umístěných na dveřích třídy. Pokud je kapacita třídy naplněna, dítě si musí najít aktivitu v druhé třídě.

Děti jsou každodenně dostatečně venku (s ohledem na kvalitu ovzduší a klimatické podmínky) a mají dostatek volného pohybu. Využíváme blízké přírody k různým pohybovým i edukačním aktivitám.

Několikrát v týdnu jsou zařazovány pohybové aktivity, přičemž jednou z nich je jóga. Většina pohybových aktivit je organizována na zahradě, aby děti měly dostatek prostoru i čerstvého vzduchu.

Jeden den v týdnu vyrazíme na delší vycházky nebo výlety, které tematicky souvisí s probíranou oblastí.

Respektujeme individuální potřebu spánku a odpočinku jednotlivých dětí. Děti jsou proto rozděleny na ty, které mají větší potřebu spánku a ty, které už neusínají nebo usínají pouze v ojedinělých případech. Děti s větší potřebou spánku mají připravené místo v malé třídě, ostatní pak ve velké třídě. Opět je dodržována kapacita třídy. Každé dítě má svou molitanovou matraci, kterou mu připraví pedagog. Dítě má právo si ji přenést na jiné místo. Matraci si označí svou cedulkou. Je dbáno na to, aby děti odpočívaly v čistých věcech. Nenutíme je však převlékat se do pyžam, jelikož neustálé oblékání a svlékání vnímáme jako negativum. Aby byla zajištěna hygiena lůžkovin, obměňujeme prostěradla pravidelně 1x týdně, v případě akutního znečištění je výměna okamžitá. Během odpočinku učitel čte vhodnou dětskou literaturu, vypráví nebo se s dětmi domluví na puštění pohádky z gramofonu nebo z CD přehrávače. Děti se podílejí na výběru pohádky. Ty, které se chtějí dívat na obrázky v knížce, mohou přisednout blíže k učiteli. Řídíme se pravidlem, že nerušíme děti, které potřebují odpočívat a usínají. Pokud dítě neusne, společně s učitelem uklidí lůžkoviny a svou osobní krabici a vydává se ven na zahradu nebo si nachází činnost, na které bude pracovat. Některá odpoledne jsou dětem nabízeny společné výtvarné činnosti.

Ke spojení tříd dochází ve 14:45 při svačině.

Denní program

7.30 - 8.30	příchod do školky, individuální činnosti, práce s Montessori materiálem
8.45 - 10.15	svačina - průběžně dle potřeb dětí
8.30 - 10.15	individuální práce na pomůckách, malé řízené skupinové aktivity (zdvořilostní lekce, prezentace)
10.15 - 10.30	elipsa - přivítání se, nabídka tématu elipsy, odchod na zahradu
10.30 - 12.30	pobyt venku
12.30 - 13.30	oběd
13.30 - 13.45	vyzvedávání dětí, které jdou po obědě
13.45 - 14.30	odpočinek (min. délka odpočinku je 20 min, v této době děti nemusí spát, pouze leží a je jim předčítáno)
14.45 - 15.15	odpolední svačina
15.15 - 17.00	volná hra, pobyt venku, práce na pomůckách, HV, VV, kroužky, odchod domů

3.5. Řízení mateřské školy

Povinnosti a pravomoci zaměstnanců jsou popsány v jednotlivých pracovních náplních. Pedagogům je ponechána volnost v domlouvání se na směnách, dovolených a vzdělávacích akcích. Podmínkou je zajištění plynulého provozu školky. Snahou je vytvářet důvěrné a tolerantní prostředí, kde je všem zaměstnancům ponechán dostatek pravomocí, a kde je respektován jejich názor.

Informační systém naší školky pro rodiče i zaměstnance je zabezpečený pomocí Google účtů, přes který probíhá veškerá komunikace. Po nástupu dítěte získává každý rodič svou emailovou adresu s doménou školky, díky níž se může připojit ke komunitě. Má přístup do elektronického kalendáře školky a další produkty, které Google nabízí. V rámci docházky dítěte do školky probíhá veškerá elektronická komunikace skrz doménu Via Libertatis, aby byly zajištěny všechny podmínky GDPR. Po ukončení školní docházky adresa zaniká a tím zaniká i veškerý přístup do sdílených dokumentů, kalendáře a dalších dříve zpřístupněných aplikací. Pokud však dítě pokračuje v docházce v ZŠ Via Libertatis, rodič si adresu ponechává, zaniká pouze přístup do komunity školky.

Vzdělávací akce, výlety a návštěvy divadla či kina organizuje vedoucí pedagog třídy. Program je pak "vyvěšen" v Google kalendáři školky a rodiče jsou informováni pomocí Chat. Krátká informace o akci je také vyvěšena na nástěnce v šatně školky. Důležité informace jsou také publikovány na webových stránkách

www.vialibertatis.cz.

Školní vzdělávací program vypracovává koordinátor ŠVP, pověřený zřizovatelem školy, ve spolupráci s ostatními pedagogy MŠ.

Naše zařízení spolupracuje s Pedagogicko-psychologickou poradnou Mělník.

Body ke zlepšení:

- zlepšit webové stránky a jejich aktualizaci

3.6. Personální a pedagogické zajištění

Tři pečující osoby jsou plně kvalifikované pro práci v MŠ. Všichni průvodci mají pedagogické vzdělání a dále se vzdělávají v oblasti Montessori pedagogiky a komunikačních dovedností.

Všichni pedagogičtí pracovníci se pak podílejí na přípravě svačin a výdeji jídla. Podle toho jsou upraveny jejich úvazky.

Všechny služby jsou nastaveny tak, aby byla zajištěna optimální pedagogická péče. Spolupráce pedagogů funguje na základě otevřené komunikace a společně vytvořených pravidel.

Nařízení vlády č. 75/2005 o stanovení rozsahu přímé pracovní činnosti

pedagogických pracovníků není dle paragrafu 1 závazné pro soukromé školy.

Nicméně jsme se rozhodli, že z něj budeme vycházet.

Pro učitele MŠ platí 31 hodin přímé vyučovací doby za týden.

Úklid a čistotu školky má na starosti pracovnice úklidu. Tento zaměstnanec přichází po obědě a zajišťuje chod myček, úklid výdejny a jídelny, vytření prostor školky, setření prachu, pavučin a další úklidové činnosti. Podrobné úkony jsou popsány ve Vnitřním řádu školy.

Body ke zlepšení:

- snažíme se přijmout další osobu na pozici asistentka/hospodářka

3.7. Spolupráce s rodinou

Spolupráce s rodiči funguje na základě partnerství. Usilujeme o vzájemnou důvěru, vstřícnost, pochopení, respekt a ochotu spolupracovat. Snažíme se podporovat rodinnou výchovu a pomáhat rodičům v péči o dítě. Nabízíme rodičům poradenský servis. Chráníme soukromí rodiny a zachováváme mlčenlivost.

Rodiče mají možnost se podílet na dění v MŠ, účastnit se různých programů, podle svého zájmu a na základě domluvy s pedagogem vstupovat do dění MŠ s respektem na specifiku pedagogiky Montessori.

Rodiče mají možnost využívat školní knihovnu pro zapůjčení odborných knih a po domluvě s pedagogem si vypůjčit i dětskou knihu či pomůcku, kterou má školka ve dvojím provedení.

Pedagog informuje rodiče o pokroku jeho dítěte, o zrovna probíhajícím senzitivním období a společně se domlouvají, jak daný vývoj dítěte podpořit. V případě potřeby konzultace si rodič sjednává s pedagogem schůzku, na které pak probírají dané téma. Schůzka se koná v odpoledních hodinách.

Pro rodiče předškoláků a jejich děti organizujeme, v dostatečném časovém odstupu před zápisem do ZŠ, individuální informativní schůzku, kde projednáváme připravenost a vyzrálост dítěte na školu. V případě potřeby poskytujeme kontakt na Pedagogicko-psychologickou poradnu.

Každý rok organizujeme společně se základní školou setkání celé komunity jako např. vánoční besídka a letní slavnost.

Využíváme nabídek rodičů k opravám školního vybavení.

Na začátku školního roku nabízíme rodičům základních šest lekcí s Montessori tematikou, kde budou moci nasát montessori atmosféru, pochopit pravidla a principy práce s pomůckami a jejich propojení.

Všechny tyto aktivity mají také posílit vzájemné vazby rodičů, kteří přišli do našeho zařízení a vesměs se neznají. Snažíme se jim poskytnout co nejvíce možností k setkávání, a tak i vytváření vzájemných vazeb.

Celoroční program MŠ s účastí rodiny	
září	jablkobraní
říjen	podzimní brigáda - úprava zahrady, příprava na zimu
listopad	slavnost sv. Martina
prosinec	rozsvícení stromečku sv. Mikulášem (děti v MŠ v maskách)
únor	tripartity předškoláků Masopust
březen	vynášení Morany
duben	vajíčkobraní, Velikonoce
květen	jarní brigáda
červen	letní slavnost - vyvádění předškoláků

Cíl:

- zapojit co nejvíce otce do dění školy (čtení ve školce, noc tatínků ve školce)
- naplánovat kalendář akcí, kterých se budou moci zúčastnit rodiče a přispět tak k chodu školky (komunitní brigády)

3.8. Podmínky pro vzdělávání dětí se specifickými vzdělávacími potřebami a podmínky pro vzdělávání dětí s nadáním

Připravené prostředí v podmínkách Montessori pedagogiky svým mnohostranným a pestrým pojetím poskytuje plně podmínky pro zajištění nabídky pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami a pro děti nadané. Pomůcky z oblasti jazyka, matematiky a kosmické výchovy umožňují dětem získat vysokou individuální úroveň dosahovaných kompetencí v oblasti gramotností (jazyková, matematická, přírodovědná aj.). V případě potřeby spolupracujeme s rodiči, se školským poradenským zařízením, SPC, v případě doporučení vypracováváme individuální vzdělávací plán.

3.9. Podmínky vzdělávání dětí od 2 do 3 let

V podmínkách montessoriovského vzdělávání je tzv. připravené prostředí rozděleno podle vývojových potřeb a způsobu učení dětí podle věku od 0–3 roky a 3–6 let, které jsou zcela odlišné (jiné pomůcky, jiný nábytek, jiné hygienické zázemí, nižší počet dětí).

Ve velké třídě proto vytváříme prostředí hlavně praktického života, které by bylo přizpůsobené i dětem od dvou let. Tato úloha je však obtížná, hlavně v oblasti vybavení montessori pomůckami.

Cíl:

- přijímat spíše děti od 3 let

4. Přijímání dětí do MŠ

Zápis do mateřské školy je vypsán od 2. do 15. května. Přijímány jsou děti i během roku, vždy do naplnění kapacity.

Přijímány jsou děti zpravidla od 2,5 do 6 let, přičemž je rodičům nabídnuta adaptace dítěte do kolektivu, která je uzpůsobena potřebám konkrétního dítěte.

Integrace zdravotně postižených dětí v MŠ se uskutečňuje s podporou asistenta pedagoga.

Důvody pro ukončení docházky dítěte: odchod do ZŠ, odhlášení dítěte z MŠ, neplacení školného.

Před přijetím dítěte do MŠ absolvují rodiče společně s dítětem několikahodinovou návštěvu v MŠ a pohovor se zřizovatelem. Důvodem je přijímání dětí z rodin, které sdílejí naše hodnoty. Poznání prostředí školky a vzájemný rozhovor pak poskytuje prostor pro otázky a diskuzi.

Cíl:

- V plánu je krátký seminář, který rodičům nabídne dozvědět se o cílech a metodách Montessori pedagogiky. Tento seminář je zpoplatněn symbolickou částkou.
- první návštěvu uskuteční pouze rodiče, aby viděli prostředí a práci průvodců
- druhá návštěva je pak v doprovodu s dítětem

Ideálními klienty jsou rodiče, kteří:

- hledají pro své dítě bezpečný prostor pro jeho růst a rozvoj, kde dospěláci jsou partneři a pomocníci
- chtějí, aby se děti učily být zodpovědné za své činy prostřednictvím přirozených důsledků, nikoli zákazů a zastrasování

- chtějí školku, kam mohou za dítětem přijít a před svým odchodem s ním pobýt
- dbají na kvalitu a rozmanitost jídelníčku
- chtějí dítě na školku adaptovat postupně, v klidu a s respektem k jeho tempu
- přijímáme děti zpravidla od 2,5 let

Dítě by mělo:

- mít alespoň nějakou zkušenost s pobytem mimo domov bez rodiče,
- mít z rodiny zkušenost s partnerským přístupem
- kamarádit s nočníkem, či záchodem
- umět se samo najíst.

5. Charakteristika vzdělávacího programu

Náš vzdělávací program vychází z principů a myšlenek pedagogiky Marie Montessori, je obohacen o moderní poznatky a je v souladu s RVP PV.

Naším cílem je podpořit individuální vývoj dítěte, využít všechny jeho potenciály a zároveň v něm podpořit vnitřní motivaci, sebevědomí a respekt k ostatním.

5.1. Připravené prostředí

Velkou roli hraje připravené prostředí. Je to vklad pedagoga, který prostředí připravuje a dále o něj pečuje. V tomto prostředí jsou zastoupeny aktivity, které děti ve věku 3-6 let vyhledávají, a kterým se chtějí věnovat. Prostor by měl být pro děti upravený, lákavý a dosažitelný. Děti s pomůckami manipulují, zkoumají je a vytváří si podle nich svoje vlastní.

Naším úkolem je tedy zajistit prostředí, které bude přitahovat, lákat. Prostor by měl být obměňován co nejméně, aby byl zajištěn pocit bezpečí, ale zároveň by měl znovu přilákat ke stejným aktivitám, a tím zaručit opakování a procvičení činnosti.

Obměna spočívá v různých tématech, které se mění během celého roku, odrážejí tématické celky a nabízí tak dětem široké pole pro poznávání. Konkrétně pak jde o změnu používaných materiálů v pomůckách (vločky za fazolky), barvy misek, obrázků na stěně. Téma se odrazí u materiálu v oblasti jazyka, knih v dětské knihovně apod. Tato témata odrážejí naše i jiné zvyky a kultury.

K připravenému prostředí patří organizace a vybavenost školky. Montessori pedagogika v MŠ podporuje individuální práci, schopnost vybrat si práci, soustředit se a práci dokončit. K tomu je uzpůsoben i nábytek, jako jsou malé stolky pro práci jednotlivce či koberečky ohraničující pracovní prostor. Děti jsou více soustředěné na svou činnost a jejich blízké okolí je nevyrušuje. Pokud děti chtějí pracovat ve skupině, mohou využít koberečku a místa, které si samy vyberou a nebo společně hledáme přijatelné řešení pro danou aktivitu a prostředí.

Děti se také podílí na úklidu při nehodách, po jídle aj. Proto mají v dosahu pomůcky určené k těmto účelům. Zároveň se tak učí co následuje, když se stane něco neočekávaného a jsou si pak jistější, sebevědomější a dokáží pomoci druhému.

Cíl:

- vytvořit pomůcky plnící stejnou funkci avšak vizuálně či tematicky odlišné

5.2. Práce s pomůckami

Pomůcky, předměty se kterými děti pracují, zajišťují získání dovednosti a přes opakování její následné zdokonalování. V Montessori prostředí jsou pomůcky uloženy v otevřených nízkých policích, mají své určené místo. Vnější řád a to, že nacházíme věci na stejných místech, umožňuje mozku se snadno a jednoduše zorientovat v prostoru, což dodává dětem pocit bezpečí a jistoty.

Pomůcky jsou řazeny do oblastí, dále pak podle vývoje, kterým dítě prochází a v neposlední řadě podle obtížnosti.

Průvodce dítěti pomůcku představuje pomocí prezentace (tzv. 3 stupňové lekce), při které ukazuje postup a cíl dané pomůcky. Dítě se pak k pomůcce vrací, aby si vyzkoušelo další cvičení a tím zdokonalilo získanou dovednost nebo znalost. Při práci s pomůckami nesmíme zapomínat na pohyb, touhu zkoumat a dozvídat se. Aby pomůcka zaujala co nejvíce, musí být prezentace zábavná a interaktivní. Pohyb je pro děti zcela přirozený, díky němu si dokáží víc novou informaci užít a zapamatovat si ji.

Pomůcky jsou tvořeny tak, aby dítě po předchozí prezentaci na nich bylo schopné již pracovat samostatně včetně kontroly chyb. Práce s chybou v Montessori pedagogice je vnímána velmi pozitivně - "Chyba je kámoš". U většiny pomůcek i pracovních listů je zahrnuta zpětná kontrola, kdy si dítě kontroluje svou práci samo a na základě tohoto zjištění se rozhoduje, zda v práci pokračovat nebo ne. Pokud kontrola chybí, obrací se dítě na učitele.

Pomůcka musí také splňovat podmínku izolace jedné vlastnosti, což znamená, že každá pomůcka je zaměřena pouze na procvičení jedné dovednosti nebo znalosti.

Pokud by pomůcka obsahovala dvě vlastnosti (např. tvar a barvu), cíl práce by byl nejasný.

5.3. Dopolední pracovní bloky

Velkým přínosem k podpoře soustředění jsou pracovní bloky, které mají zajistit, aby dítě zůstalo co nejvíce u dané aktivity, kterou si vybralo a nebylo něčím rušeno. Během dopoledne pak vystřídá náročnější i odpočinkové aktivity převážně dle vlastního výběru a tempa. Pokud se nemůže rozhodnout pro určitou aktivitu, má možnost pozorovat ostatní děti bez jejich vyrušování nebo požádat průvodce o inspiraci.

Vyjímkou je však období tzv. normalizace, která probíhá na začátku školního roku, kdy je třeba pevně nastavit základní pravidla chování sami k sobě, k prostředí a pomůckám. V tomto období se nesmí nic měnit, pravidla jsou jasná a neustále se opakují. Pravidla jsou prezentována skrz Zdvořilostní lekce, kde je dítěti ukázáno jak se chovat a poté za pomoci skupiny a určitého postupu si pravidlo zažije samo (jde opět o 3 stupňovou lekci).

V období normalizace chodí na elipsu všechny děti. Poté je jejich práce rozdělena do časových úseků, které se postupem času prodlužují. S dětmi se také pracuje v malých skupinách.

Jednou z hlavních činností průvodce během pracovního bloku je pozorování. Pedagog toto pozorování následně vyhodnocuje a vytváří si tak mapu individuálního rozvoje dítěte. Na základě tohoto pozorování pak může dítěti nabídnout aktivitu, která by mohla ho zaujmout - zasáhnout nějaké senzitivní období. Pozorování je základem pro tvorbu TVP a zároveň probíhá neustálá diagnostika dítěte.

Další činností v pracovním bloku je elipsa. Na elipsu průvodce přináší téma, které souvisí s hlavním tématem třídy a nebo vyplynulo ze zájmu, který děti projevily. Trénuje se zde soustředěnost, respektování druhého, trpělivost, komunikace aj. Kromě období normalizace je elipsa dobrovolná, záleží pouze na dítěti, zda se jí účastní nebo se dál bude věnovat své práci na pomůcce, **a nebo půjde ven s dalším průvodcem**. Toto rozhodnutí je však neměnné.

Elipsa se také využívá jako kruh k tvoření, dramatizaci, zpěvu, oslav narozenin, logopedických chvil a pohybových činností.

V případě, že se však objeví potřeba (důležité téma), je možné opět děti požádat o účast na elipse a jejich spolupráci.

Cíl:

- více zapracovat na normalizačním období na začátku roku
- poskytovat více zdvořilostních lekcí
- zlepšit se v přípravě témat na elipse

5.4. Osobnost učitele

Je pro nás důležité, aby všichni zaměstnanci k dětem přistupovali partnerským způsobem, který představuje vzájemný respekt a úctu. Proto celý tým (jak školky tak i školy) prochází semináři pro pochopení a hlubší poznání tohoto přístupu, ale hlavně také poznávání sama sebe. Tyto semináře si každý vybírá sám dle své potřeby a nebo jsou sestavené pro celý náš tým.

Víme, že děti se dokáží velmi dobře nacítit do rozpoložení učitele. Osobnost učitele by pak měla být inspirativní, otevřená všem nápadům dětí, měla by ve všech chvílích pohlížet na situaci co nejvíce pozitivně. Dítě by mělo zažít emoci a pojmenování emoce. Dává mu to velký vklad do budoucna v sebevyjádření a definici vlastních potřeb. Snažíme se proto být co nejvíce autentičtí a přitom emočně vyrovnaní. Uvědomujeme si, že největší radost v očích dítěte uvidíme tehdy, když si na věci přijde samo, a ne když mu vše prozradíme. Proto se snažíme inspirovat, nalákat a poté přenecháváme aktivitu především na dítěti. Jde nám o to, aby dítě učinilo vlastní objevy a “aha momenty”.

Pro kompletní pochopení Montessori pedagogiky je naším cílem, aby všichni pedagogové absolvovali diplomový Montessori kurz.

Další osobní i profesionální vývoj si pedagogové zajišťují samostudiem knih v různých oborech, především však v těch, které se týkají senzitivních období dítěte, emocionálního a fyzického vývoje dítěte.

5.5. Průběh vzdělávání dětí se specifickými potřebami a dětí s nadáním

Díky principům, prostředí a přístupu, které vycházejí z Montessori pedagogiky, může mateřská škola zajistit vhodné podmínky pro vzdělávání dětí se specifickými potřebami i dětí s nadáním. Tato pedagogika respektuje jednotlivé vývojové senzitivní fáze dítěte, zajišťuje polaritu pozornosti (jasný cíl), možnost výběru a volnou práci dítěte v připraveném prostředí. Tento systém tedy vytváří vhodné podmínky pro individuální práci, která není srovnávána s výkony dalších jedinců.

5.5.1. Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP)

- vytvoření plánu pedagogické podpory navrhuje řediteli třídní učitel
- ředitel pověřuje odpovědnou osobu pro vytvoření PLPP a komunikaci se zákonnými zástupci dítěte
- tvorbě PLPP předchází spolupráce pedagogů s cílem zajistit nejlepší podmínky a metody práce s dítětem
- PLPP má písemnou podobu
- odpovědná osoba zorganizuje společnou schůzku se zákonnými zástupci dítěte. Schůzka se koná v prostorách MŠ.

Plán pedagogické podpory zpracováváme pro dítě od prvního stupně podpůrných opatření a to na základě úprav ve vzdělávání, které jsou realizovány podle vzdělávacích potřeb dítěte. S PLPP je seznámen zákonný zástupce dítěte a všichni učitelé. Obsahuje popis obtíží dítěte, stanovení cílů podpory a způsobů vyhodnocování naplňování plánu. MŠ vyhodnocuje naplňování cílů PLPP nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření (PO).

Individuální vzdělávací plán (IVP) zpracováváme pro dítě od druhého stupně PO a to na základě doporučení školského poradenského zařízení. IVP vychází ze školního vzdělávacího programu (ŠVP). Naplňování IVP vyhodnocuje školské poradenské zařízení ve spolupráci se školou nejméně jednou ročně.

Při práci s dětmi s přiznanými podpůrnými opatřeními zabezpečujeme pro jejich úspěšné vzdělávání princip diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu, realizujeme stanovené podpůrné opatření, úzce spolupracujeme se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními (PPP), v případě potřeby s dalšími odborníky mimo oblast školství.

5.5.2. Děti s nadáním

Při práci s nadanými dětmi sledujeme jejich zájmy a potřeby, které se snažíme uspokojit a dále rozvinout. Na základě pozorování učitelé připravují pomůcky a materiál, který podporuje rozvoj dítěte v oblasti, o kterou se právě zajímá. Zároveň vedeme děti k tomu, aby byly nápomocné ostatním a tím se zvyšuje jejich sociální kompetentnost.

V případě, že se jedná o velmi výrazné projevy nadání a je zde výrazná potřeba spolupráce s rodiči dětí, zpracováváme PLPP. V případě mimořádného nadání v

jedné nebo více oblastech, doporučíme rodičům vyšetření ve školském poradenském zařízení (ŠPZ). Pokud ŠPZ identifikuje mimořádné nadání dítěte a doporučí vypracování individuálního vzdělávacího plánu (IVP), postupujeme při jeho zpracování, realizaci a vyhodnocování v úzké spolupráci s rodiči dítěte a odborníky.

5.5.3. Vzdělávání dětí od 2 do 3 let

Nejmenším dětem pomáháme v jejich fyzické samostatnosti. Vnímat a pečovat o své tělo, umýt se, obléci se, samostatně se napít a najíst, připravit svou vlastní svačinku a uklidit si po sobě.

Ve společném prostředí se staršími dětmi mohou pozorovat a nasávat procesy, které jim pomohou tuto samostatnost získávat. Starší děti jim také poskytují pomoc a podporu. Prostředí a vybavení jsou uzpůsobeny jejich potřebám a vývoji.

Dbáme rovněž o pocit bezpečí. Adaptace probíhá podle potřeb dítěte a na základě dohody pedagoga a rodiče. Bezpečí zajišťuje také prostředí, které zůstává neměnné.

K tomu je uzpůsoben i dopolední program, který se časově a organizačně odlišuje od náplně v oddělení Kosmické výchovy. Aktivita pro dvouleté děti jsou každý den velmi podobné, některé aktivity se opakují, jsou méně časově náročné a proto se často střídají.

5.5.4. Online vzdělávání

V případě nutnosti vzdělávání povinně předškolního ročníků v době protiepidemických opatření přistupujeme na on-line výuku. Výuka je nabídnuta skrz Google Meet. Jednotlivé vzdělávací lekce jsou nabídnuty rodičům skrz sdílenou tabulku, do které rodiče zapisují plánovanou účast dítěte. Povinné lekce pro předškoláky jsou vizuálně vyznačeny.

Výuku nabízíme nejden povinně předškolně vzdělávaných dětem, ale i ostatním dětem z MŠ. Lekce jsou přizpůsobeny dětem tak, aby se mohly dostatečně soustředit, byly hravé a časově nenáročné.

V případě, že rodina dítěte nemá k dispozici počítač nabízíme pracovní listy, sdílíme probíraná témata, videa a další materiály. Pokud rodina nemá k dispozici ani tiskárnu, domlouváme se na možném řešení, např. zaslání pracovních listů poštou apod.

6.Vzdělávací obsah

6.1 Oblasti vzdělávání v Montessori mateřské škole

Pedagogika Marie Montessori rozděluje činnosti dětí do jednotlivých oblastí, které podporují jejich senzitivní období a vývoj. Tyto oblasti pak postupně naplňují všechny vzdělávací oblasti v RVP a plní tak očekávané cíle.

Děti postupem času procházejí všemi oblastmi, k některým se pak vrací (např. k praktickému životu) a naplňují skrz ně další kompetence např. sociálně - společenské, kdy se přes tyto činnosti uplatňují, získávají své místo ve svém blízkém společenství.

Jednotlivé oblasti jsou pak nenápadně propojené a postupným budováním dovedností a znalostí na sebe navazují (smyslová výchova - rozvoj slovní zásoby).

6.1.1 Praktický život

Oblast praktického života se u dítěte rozvíjí od velmi nízkého věku. Děti se chtějí podílet na vaření, úklidu, chtějí se stát kompetentní v sebeobsluze.

Ve školce pak v tomto rozvoji pokračujeme tím, že nabídneme dítěti další aktivity, které rozvinou tyto oblasti více do hloubky.

Cílem praktického života je získat praxi v těchto oblastech:

- péče o vlastní osobu a své tělo - mytí rukou, obličeje, oblékání se, zavazování tkaniček, sebeobsluha při jídle
- péče o okolí a společnost - zametání, vytírání, leštění zrcadel, péče o květiny a zvířata
- rozvoj sociálních vztahů a zdvořilostního chování - nalezení svého místa ve skupině, respektování soukromí druhých, přijetí odpovědnosti za své jednání
- cvičení soustředění se a hrubé i jemné motoriky - cvičení na elipse, jejichž hlavním cílem je ztišení se, navozování chvilky soustředění

Činnosti v praktickém životě zahrnují práci s různými materiály. Postupuje se od jednoduššího ke složitějšímu. Nejdříve tedy dítě pracuje se sypkým materiálem a přírodninami - fazole, čočka, semínka, krupice (materiál se postupně zdrobňuje) a nakonec dítě pracuje s vodou. Voda děti přitahuje a tak mohou trénovat její přelévání do různých tvarů sklenic různým způsobem (pomocí trychtýře, pipetou apod.). Toto přelévání však není zkoumání. Jde především o rozvoj koncentrace, výdrže, přesnosti a pořádku. Je to schopnost koordinovat pohyb oko-ruka.

6.1.2 Smyslová výchova

Svět kolem sebe poznáváme díky našim smyslům. Díky nim si vytváříme představu o světě kolem nás. Čím lépe pracují naše smyslové orgány, tím lepší jsou naše rozeznávací schopnosti.

Pro procvičení a prohlubování našich smyslů je v Montessori pedagogice využívána řada pomůcek, s jejichž pomocí lze procvičovat, rozlišovat, srovnávat, třídit a pojmenovávat.

Se smyslovým materiálem pracují děti od chvíle, kdy jsou schopny koncentrace a dokáží třídit různé předměty. Procvičování a zdokonalování smyslů vede k prohlubování smyslového vnímání a vytváří pevné základy pro intelektuální růst. Intelekt se formuje na základě konkrétních představ, pomocí kontaktu s prostředím a podrobným zkoumáním tohoto prostředí.

Smyslový materiál však nesmí nahradit přirozené prostředí, předměty ze života. Díky tomuto materiálu dítě poznává základní vlastnosti, které pak může pozorovat ve vnějším světě.

6.1.3 Jazyk

Jazyk se opět rozvíjí již od narození. Pro jeho rozvoj využíváme vyprávění příběhů, zpívání, rozhovory, pojmenovávání, jazykové hry a cvičení. Mezi třetím až šestým rokem života dítě prochází několika senzitivními fázemi. Pokud jsou tyto fáze podpořeny, může dítě lehce získat znalost psaní a čtení. Materiál je vytvořen tak, aby dítě mohlo písmena navnímat více smysly - hmatem, sluchem i zrakem. Cílem je ale také získat co nejširší slovní zásobu, schopnost vyjádřit své potřeby, dokázat komunikovat s kamarády i dospělými.

Materiály, které podporují rozvoj řeči a materiály k výuce čtení a psaní, souvisí s materiálem v oblasti Poznáváme svět a navzájem se doplňují. Se čtením, psaním a výukou jazyka začínají děti v mateřské škole a plynule pokračují ve škole základní.

6.1.4 Matematika

Lidská mysl je matematická - logická. Každý si chce spočítat, kolik má bonbonů, rozdělit se s kamarády tak, aby každý měl stejně. Matematika nás provází od úplného dětství. Díky Montessori materiálu děti už ve školce přiřazují množství ke znaku, mohou zažít velká čísla, početní operace aj.

Pomůcky jsou opět řazeny od nejjednoduššího ke složitějšímu, zleva doprava.

Matematika je pro Marii Montessori smyslovým zážitkem. Je kladen velký důraz na smyslový prožitek dítěte, na jeho experimentování a hlavně na samostatné objevování, porozumění a pochopení. To jak dítě vnímá své tělo, prostorové vztahy s

okolím, dimenze ve svém okolí, to vše patří k matematice. Matematika začíná nestrukturovaně, až později můžeme začít strukturovat a dávat matematický řád.

6.1.5 Poznáváme svět

Oblast Poznáváme svět v sobě zahrnuje biologii, botaniku, zoologii, zeměpis, pojem o času, historii, hudbě, umění aj. Je to oblast, ve které dítě nasává informace, které ho zrovna zajímají, pozoruje, zkoumá, uplatňuje své nápady, kreativitu a zároveň vše konfrontuje s okolním světem.

Dítě se dozvídá souvislosti mezi jednotlivými oblastmi, zjišťuje, že vše se navzájem ovlivňuje a při zániku jednoho ztrácí i ostatní. Skrz poznávání jednotlivých témat začíná chápat řád světa, učí se žít se a existovat v něm, najít své místo a naučit se zacházet se sebou i s okolím.

Není důležité, aby se děti naučily vše, co existuje, ale mají mít tolik času, aby se mohly do jednotlivých oblastí ponořit.

6.2 Integrované bloky - tematické celky

Tematické celky jsou zpracovány formou myšlenkové mapy, která je součástí tohoto materiálu a jsou zpřístupněny všem zaměstnancům a rodičům MŠ.

6.2.1 Realizace tematických celků

Nabídka témat se přirozeně prolíná s vývojem dítěte a tím umožňuje naplňování všech dílčích cílů, které jsou vedeny v pěti oblastech:

- dítě a jeho tělo
- dítě a jeho psychika
- dítě a ten druhý
- dítě a společnost
- dítě a svět

Tematické celky jsou dítěti nabízeny ve všech oblastech tzn. v praktickém životě, smyslové výchově, jazyku, matematice a v neposlední řadě v oblasti poznáváme svět. Dětem jsou nabízeny aktivity, které vyplývají z jejich zájmu o okolní dění, ze vzniklých situací ve třídě a díky rozdělení do daných oblastí odpovídají vývojovému stupni konkrétního dítěte.

Děti samy mohou přicházet s tématy a projekty, o které mají zájem, nebo pokud se chtějí podělit o své získané znalosti s ostatními.

Tematický celek se plánuje nejméně na dobu jednoho týdne, ale díky hloubce tématu může časový úsek trvat i několik týdnů. Snažíme se, aby témata na sebe navazovala a tím vytvářela a podporovala v dětech myšlenku, že vše se vším souvisí. Součástí témat jsou aktivity týkající se environmentální výchovy, spolupracujeme s rodiči, kteří svou pomocí podpoří daný projekt. V rámci tématu

objednáváme divadelní představení, navštěvujeme výstavy, ZOO a jiná zařízení, které téma doplní.

Před řízenými činnostmi pro všechny děti mají přednost nabídkové aktivity pro jednotlivce (individuální), pro menší či větší skupinu dětí.

Myšlenková mapa je rozdělena do pěti bloků:

- Vesmír
- Země
- Voda
- Pevnina
- Člověk

Myšlenková mapa je ucelený logicky na sebe navazující soubor témat, se kterými se dítě setkává v reálném světě, zajímá se o ně, vyptává se a nasává informace.

Informace a poznatky jsou předávány dětem propojeně, pokud možno v souvislostech a ideálně tak, aby dítě mělo velký prostor pro vlastní aktivitu a objevování. Poznáváme a propojujeme s realitou a se skutečným prostředím našeho světa. Dítě tak objevuje propojení mezi lidmi, rostlinami a živočichy, učí se chápat vztahy a vzájemné závislosti v přírodě i ve vesmíru.

Nabízená témata jsou témata, se kterými se setkáváme v základní škole. V mateřské škole není ovšem snaha o dosažení encyklopedických znalostí, ale jde o podporu zájmu dítěte, nabídnutí mu prostoru k bádání, nacházení informací a hlavně dostatek času. To zajišťuje neutuchající motivaci a touhu po vědění.

Jednotlivé integrované bloky jsou pak rozpracovány na menší tematické celky.

Myšlenková mapa nabízí témata, ze kterých si učitel vybírá a dále si sám téma zpracovává. Může se inspirovat v již zpracovaných TC, která jsou umístěna na Google Drive. Ve zpracovaných tématech může nalézt nápady na tvoření, básničky a písničky, hry a pohybové aktivity, pracovní listy, videa, zpracované pomůcky. Tyto soubory lze přizpůsobit dané situaci, doplnit je o konkrétní písničku, tvoření či jinou aktivitu, která navazuje na probírané téma, podporuje a rozšiřuje ho.

6.2.2 Obecná struktura tvorby tematického celku:

- učitel si vybere dané téma, které vychází z myšlenkové mapy
- učitel si stanoví obecné vzdělávací cíle (1 - 3), které korespondují s RVP
- vybere aktivity na celý den včetně pobytu venku, které se prolínají s Montessori oblastmi (praktický život, smyslová výchova, jazyk, matematika a poznáváme svět) a korespondují s pěti oblastmi v RVP
- součástí tematického celku jsou aktivity týkající se environmentální výchovy, návštěvy kulturních zařízení, výlety a komunitní akce.
- na základě pozorování pedagog vyhodnocuje individuální vývoj dítěte, získané kompetence a navrhuje další možné aktivity

- provádí evaluaci tématického celku

7. Další dílčí programy

Akce, které organizujeme nad rámec ŠVP, mají za cíl propojení celé naší komunity. Cílem je poznání se mezi sebou, sdílení myšlenek, nápadů a radosti. Během celého roku konáme slavnosti, které odrážejí naši kulturu a tradice.

Některé slavnosti organizujeme pouze pro děti (Mikuláš, Masopust, vynášení Morany), ale přítomnost rodičů je možná. Další slavnosti pak organizujeme pro celou komunitu Via Libertatis, jsou to např. Slavnost Sv. Martina, vánoční besídka a letní slavnost, na které pořádáme rituál přechodu předškoláků do školy.

Jeden den v týdnu s dětmi chodíme na procházky po okolí, které nám pomáhají rozvíjet zrovna probírané téma, zkoumat změny a nebo pomáhat svému nejbližšímu okolí.

Alespoň jednou do roka pořádáme "cyklistický" výlet do Veltruského parku, kde je připravena poznávací cesta.

Návštěvami muzeí, kin, zámků, restaurací nebo ZOO pedagogové chystají další mimoškolní program, který doplňuje tématické celky. Některá divadelní představení zveme přímo do školky. Naším cílem je kvalita kulturní aktivity.

Cíl:

- zapojit co nejvíce otce do dění školy (čtení ve školce, noc tatínků ve školce)

8. Evaluace

Jde o průběžné vyhodnocování vzdělávacích činností, situací a podmínek v mateřské škole, které nám poskytuje zpětnou vazbu o kvalitě vlastní práce. Je to systematický proces, jehož výsledky využíváme ke zlepšování vzdělávacího procesu a podmínek, za kterých se tento proces uskutečňuje.

V Montessori pedagogice je pozorování hlavní úkol průvodce. Pozorování je systematická každodenní činnost, která umožňuje zachytit u dítěte jeho senzitivní fáze, ale také jeho případné problémy či nedostatky a včas doporučit zákonnému zástupci návštěvu u daného odborníka.

Veškeré písemné záznamy o dětech jsou důvěrné a přístupné pouze pedagogům, popřípadě rodičům. Tato pozorování, záznamy využívají průvodci při své každodenní

práci, při nabídce dalších pomůcek či aktivit dítěti, pro komunikaci s rodiči a neformální spolupráci s nimi a neposledně při tvoření individuálního vzdělávacího programu.

Evaluace nám pomáhá zajistit plnění vzdělávacího školního programu v součinnosti s RVP PV, ale také ukazuje, zda jsou děti spokojené, cítí se v bezpečí. Dalším kritériem je spokojenost s fungováním školky ze strany rodičů. V neposlední řadě je pro nás důležitá spokojenost a radost pedagogů z jejich práce.

Evaluační rozpis				
Oblasti hodnocení	co hodnotíme	Jak hodnotíme	časový plán	odpovědná osoba
Materiální podmínky vzdělávání	pozorování	rozhovory	průběžně	všichni pracovníci
Rozvoj dětí	Složení třídy, diagnostika dítěte - kompetence dítěte	pozorování, diagnostický formulář dítěte	průběžně	pedagogický pracovník
	Pozorování dětí a určování jejich vývojových fází	pozorování, formulář pro pozorování, záznamy o práci s Montessori pomůckami	denně	pedagogický pracovník
	Vytváření individuální nabídky vzdělávání	rozpis pro práce s pomůckami k jednotlivým dětem	průběžně	pedagogický pracovník
	hodnocení předškolní zralosti	pohovory s rodiči a dětmi, pracovní listy	únor - březen	pedagogický pracovník
	Celkové hodnocení předškoláka	slovní hodnocení	červen	pedagogický pracovník
Práce pedagogů	autoevaluace pedagoga	formulář pro autoevaluaci	1x ročně	každý pedagog
	supervize	hospitace, pozorování, náhodné vstupy, rozhovor	průběžně	ředitel školy, pedagogové navzájem
	spokojenost pedagoga	rozhovor, dotazník	1x ročně	zřizovatel školy

9. Závěr

Naším záměrem je vytvořit prostředí, kde se budou děti cítit v bezpečí a pohodě, rodiče budou sdílet stejnou myšlenku výuky a přístupu k dítěti, budou děti přivádět do školky s důvěrou. Pedagogové budou pracovat s nadšením a motivací, se snahou se neustále něco dozvědět, přiučit a s pocitem, že jejich práce má smysl. Chceme vytvořit místo kde spolupráce a komunikace mezi rodiči a pedagogy bude otevřená, vzájemně si nápomocná a připravená k řešení všech možných témat. Hlavním cílem je doprovázet děti při jejich objevování, zkoumání. Během svého vývoje prochází fázemi, které můžeme podpořit díky připravenému prostředí a pomůckám. Děti neustále nasávají, chtějí se dozvědět, pozorují a testují hranice. Naším úkolem je pomáhat informace hledat, klást otázky a vytvářet podmínky pro tvorbu a to vše v rámci jasně stanovených hranic.

Za pomoci příběhů, knížek, obrázkových karet se snažíme neustále posilovat emoční inteligenci, protože pokud se člověk vyzná sám v sobě, dokáže lépe definovat své potřeby a vyjádřit je, může pak pomáhat druhým.

- Na základě pozorování a našich zkušeností jsme se v létě 2022 rozhodli pro rekonstrukci obou tříd. Hlavním motivem bylo vytvořit pro děti ze třídy praktického života (nyní malá třída) větší věkovou heterogenitu, která zaručuje učení se nápodobou od starších. Tato věková heterogenita přináší svá pozitiva i pro starší děti, které mohou své dovednosti a znalosti nabídnout mladším, a tím si je zdokonalit a upevnit.
Dalším důležitým bodem je napojení dětí na prostředí školky. Je důležité, aby děti cítily, že prostor školky je jejich, ony jsou jeho součástí a je třeba přispět svou činností k jeho fungování. Proto jsem ve třídě kosmické výchovy (nyní velká třída) vytvořili funkční kuchyňku, která svými parametry odpovídá potřebám dětí.
Oba prostory potřebují ještě dovybavit, hlavně po stránce pomůcek dle principů Marie Montessori.
- MŠ je rozdělena do dvou tříd. Velká třída má kapacitu 20 dětí, malá třída je s kapacitou 10 dětí. Během dopoledního bloku se děti pohybují mezi dvěma třídami volně a následují tak své potřeby, své plány a jsou ve svém úsilí podporovány pedagogy.
- Obě třídy jsou vybaveny vzdělávacím materiálem, který se řídí principy pedagogiky Marie Montessori. Materiál je umístěn v dobře přístupných policích. Toto prostředí je připravené pro děti od 2,5 do 6 let.
- Děti jsou rozděleny do tříd podle věku. Hlavním důvodem je potřeba odpočinku v odpoledních hodinách. V průběhu roku se zařazení dítěte do třídy může měnit, je-li to v nejlepším zájmu dítěte.

- V roce 2019 byla víceúčelová místnost v MŠ přestavěna na jídelnu s výdejnou jídla. Odstranění jídelních stolů ze tříd MŠ tak umožnilo rozvoj a zkvalitnění připraveného prostředí.
- Ve třídách jsou k dispozici orffovy nástroje, které využíváme při společných aktivitách jak uvnitř, tak i na zahradě.
- K procvičení a posílení těla využívají pedagogové MŠ techniky jógy a další pomůcky na sestavení "opičí dráhy".
- Sklad vedle Malé třídy obsahuje Montessori materiál, který v danou chvíli není pro potřeby aktuálního složení skupin dětí ve škole potřeba a také materiál pro situační učení dle dílčích projektů a programů v MŠ.
- Obě třídy je nutné nadále doplňovat dalším vybavením, zejména Montessori materiálem, který je však finančně velmi náročný. Zde škola často naráží na strop svých finančních možností.